

ÓRATERV

A pedagógus neve: Erdősiné Gondos Judit

Műveltségi terület: Magyar nyelv és irodalom

Tantárgy: Magyar nyelv és irodalom / nyelvtan

Osztály: 3.

Az óra témája: Mondatok a beszélő szándéka szerint - a felszólító mondat

Az óra cél- és feladatrendszere:

A tanult mondatfajtákkal kapcsolatos ismeretek előhívása, gyakorlása.

A felszólító mondatról tanultak felelevenítése, a meglévő ismeretek elmélyítése.

A felszólító mondatok helyesírásával kapcsolatos ismeretek elmélyítése.

A kiejtéstől eltérő helyesírású szavak helyes ejtésének gyakorlása olvasástechnikai gyakorlattal. A helyes artikuláció, helyes hanglejtés alakítása.

Íráskészség fejlesztése tollbamondással.

Kooperatív módszerekkel és páros munkaforma alkalmazásával az ismeretek aktivizálása, az együttműködés fejlesztése, a felelősségvállalás erősítése.

Kreativitás és együttműködés fejlesztése dramatikus játékkal.

Vizuális és auditív figyelem fejlesztése.

Síkbeli tájékozódás fejlesztése szórácson történő navigálással.

Az óra didaktikai feladatai: ismeretbővítés, gyakorlás

Tantárgyi kapcsolatok: magyar nyelv és irodalom (olvasás), vizuális nevelés

Felhasznált források:

Földvári Erika: Nyelvtan munkatankönyv, általános iskola 3. osztály (Mozaik Kiadó, Szeged)

Földvári Erika: Olvasókönyv harmadik osztályosoknak (Mozaik Kiadó, Szeged, 2017)

Spencer Kagan: Kooperatív tanulás (Önkonet Kft., Budapest, 2001)

Gabnai Katalin: Drámajátékok gyermekeknek, fiataloknak, felnőtteknek (Marczibányi Téri Művelődési Központ, Budapest, 1993)

pinterest.com

Dátum: 2017. október 12.

Idő	Az óra menete	Nevelési-oktatási stratégia			Megjegyzések
		Módszerek	Tanulói munkaformák	Eszközök	
4 p	<p>I. ELŐKÉSZÍTÉS, RÁHANGOLÁS</p> <p>1. Az előző órákon tanult ismeretek felidézése, alkalmazása</p> <p>Kockázós mondatok → Dobj, válassz egy mondatot, olvasd el, dönts, tedd ki a mondatvégi írásjelet!</p> <p>A gyerekek páronként kapnak egy feladatlapot. Választanak egy-egy szint, mellyel dolgozni fognak, és felírják a nevüket a lapra. Felváltva dobnak, és a dobott értéknek megfelelően választanak egy mondatot. Döntenek arról, hogy milyen fajtájú a mondat,</p>	Tevékenykedtetés	Páros	Páros feladatlap a Kockázós játékhoz (1. melléklet) tanulónként egy dobókocka	A feladat végezhető úgy is, hogy egyszerre dobnak, egy időben írnak a pár tagjai a lapra. Ez esetben visszajelzést kapok egy-egy gyermek munkatempójáról is.

	<p>és kiteszik a mondatvégi írásjelet. Ellenőrzik egymás munkáját.</p> <p>Ellenőrzés:</p> <ul style="list-style-type: none"> – A páros ellenőrzés tapasztalatainak megbeszélése (Volt-e vitás eset?) – Beszedem a feladatlapokat, és óra után ellenőrzöm, javítom azokat 				
7 p	<p>2. Piktogramok</p> <ul style="list-style-type: none"> – néhány piktogram kivetítése (mátrixba rendezve)→ <i>Milyen jelek ezek? Mire hívják fel a figyelmünket? Hol találkozhatasz velük?</i> A gyerekek választanak 1-1 képet, amiről beszélnek – figyelemfejlesztés a piktogramok segítségével: a gyerekek lehajtják a fejüket, ezt követően eltűnik egy-egy kép; → <i>Mi változott? Mire figyelmeztet az a tábla, ami eltűnt? Fogalmazz meg jó tanácsot vele kapcsolatban! (Mit mondanál nekem, ennek a táblának láttán?)</i> (Pl.: Dohányozni tilos → Kérlek, hogy itt ne dohányozz!) 	<p>Szemléltetés Megbeszélés</p>	<p>Frontálisan irányított egyéni</p>	<p>Interaktív tábla (2. melléklet)</p>	
	<p>3. Célkitűzés: <i>A jó tanácsaitokkal megkértetek / utasítottatok valamire. Mit gondoltok, milyen mondatokkal foglalkozunk ma? (Hogyan nevezzük azokat a mondatokat, melyek kérést, utasítást, tiltást</i></p>	<p>Megbeszélés</p>	<p>Frontális</p>		

	<i>fejeznek ki?)</i>				
5 p	<p>II. A FELSZÓLÍTÓ MONDAT</p> <p>1. Szórács A gyerekek egy szórácsot kapnak, melyen kiejtéstől eltérő helyesírású, felszólító módú szavak vannak.</p> <ul style="list-style-type: none"> • szóoszlopok néma olvasása • szavak vizsgálata: <i>Milyen közös tulajdonságuk van? Mire kell figyelned az olvasáskor?</i> • oszlopok/sorok hangos olvasása • Navigálás játék: adott mezőről indulva az irányok segítségével 1-1 gyermek irányítja a többieket a szórácson. Meg kell mondani, hogy melyik szóhoz értünk. 	<p>Közlés Tevékenykedtetés</p> <p>Megbeszélés</p>	Frontálisan irányított egyéni	Szórácsok (3. melléklet)	A navigálás játék párban is végezhető.
6 p	<p>2. Mondatalkotás a szórács szavaival Minden csoportnak kijelölök egy szót a rácsról. Ezzel a szóval kell feladatot végrehajtaniuk. Borítékban kapják meg az utasítás.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ki kell találni a szót. – Mondatba kell foglalni. – Egy olyan jelenetet kell kitalálni, melyben elhangzik a mondat. 	Tevékenykedtetés	Csoport	Borítékos utasítás csoportonként (4. melléklet)	
7 p	<p>3. Jelenetek A rövid felkészülést követően a csoportok bemutatják jeleneteiket.</p>	Dramatikus játék	Frontális		A jeleneteket nem minősítjük; tanácsot adunk

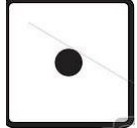
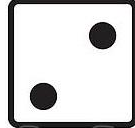
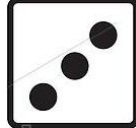

	A nézők megpróbálják kitalálni, hogy melyik lehetett a jelenet kulcsmondata.				akkor, ha az előadás módja akadályozta a megértést. (Hangerő, artikuláció, játéktér kihasználása)
4 p	<p>4. Rögzítés A felszólító mondatral kapcsolatos jegyzet készítése a füzetbe. <i>Mit fejezhetünk ki felszólító mondatral?</i> <i>Mi a felszólító mondat mondatvégi írásjele?</i></p> <p>Táblakép:</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 10px; text-align: center;"> <p>A felszólító mondat (!)</p> <p>kérés utasítás tiltás</p> </div> <p><i>Mi a különbség a kérdés és az utasítás között?</i> <i>Melyik szó utal arra, hogy a mondat tiltást fejez ki?</i></p>	<p>Megbeszélés Közlés</p> <p>Összefoglalás Rögzítés</p>	Frontálisan irányított egyéni	Tábla Füzet	A különböző beszélői szándékokat átírjuk 3 féle színnel. Ez segíti a jegyzet átláthatóságát, egy későbbi feladatban pedig további szerepe lesz a színeknek.
6 p	<p>5. Kooperatív (szaladgálós) tollbamondás</p> <p>A tábla alatti pultra a csoportszínnel azonos színű tálkákba 4 papírcsík kerül, rajtuk 1-1 felszólító mondat. A csoporttagok felváltva</p>	<p>Kooperatív feladatvégzés</p> <p>Tevékenykedtetés</p>	Kooperatív csoportmunka	Füzet Papírcsíkok (5. melléklet)	

	visznek egy cetlit az asztalukhoz, és lediktálják a többieknek a mondatot. Felhívják a figyelmet a helyesírási tudnivalókra.				
2 p	<p>6. A beszélő szándékának megállapítása - a leírt mondatok vizsgálata a beszélői szándék szempontjából</p> <p><i>Melyik mondat mit fejez ki? Kérést, utasítást, vagy tiltást?</i></p> <p><i>Tegyél megfelelő színű pöttyöt a mondatok elé!</i> (Jelölés a jegyzet színeinek megfelelő pöttyökkel)</p> <p>Ellenőrzés: frontálisan</p>	Tevékenykedtetés	Egyéni munka	Füzet	
2 p	<p>7. Értékelés</p> <ul style="list-style-type: none"> – A tanítói értékelés szempontjai: magatartás, feladattartás, feladatmegoldás, munkafegyelem, együttműködés – tanulói önreflexió kilépőmondatok segítségével <p><i>A mai órán azt tanultam meg, hogy...</i></p> <p><i>A legérdekesebb feladat az volt, amikor...</i></p> <p><i>Nem értettem azt, hogy ...</i></p> <p><i>Jól tudtunk együtt dolgozni, mert...</i></p>	Megbeszélés Közlés	Frontális	Kilépő mondatok a táblán	
2 p	<p>8. Házi feladat</p> <p>Tk 20.o. Jegyezd meg! (elolvasás)</p> <p>választható feladatok:</p>	Közlés Megbeszélés	Frontális	Interaktív tábla Tankönyv Leckefüzet	A gyerekek a három típusú feladat közül választhatnak

	Tk. 19/5 Tk. 20/8 Tk. 21/9				egyet.
--	----------------------------------	--	--	--	--------

MELLÉKLETEK

1. melléklet

					
Ettél-e uzsonnát		Holnap esős idő lesz		Jaj, de várom már a holnapot	
Jaj, de fáj a fogam		Ma sokat gyakoroltam		Mikor megyünk kirándulni	
Szeretem az izgalmas könyveket		Hová tetted a radírt		Nini, ott egy mókus	
De kár, hogy nem jöhetsz		Mit ettél uzsonnára		Hú, micsoda ajándékot kaptál	
Ezt a pulóvert a nagymám kötötte		Szerettek-e játszani		Neked festettem ezt a képet	
 		 		 	

2. melléklet

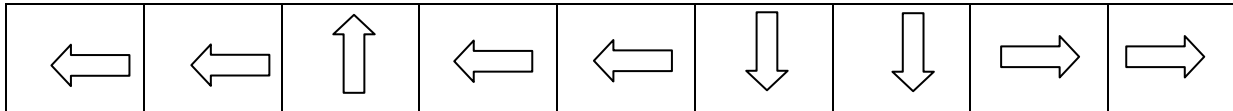
3. melléklet

állj	adja	üljetek	olvasd	hagyj
építsétek	hordja	ordítson	érintsd	segítség
cseréljünk	énekelj	számoljuk	osonjon	készíts
üzenjenek	szálljon	kapaszkodj	figyeljünk	nyújtózkodj
hangoskodjatok	szorítsátok	ünnepeljen	fröcsköljétek	koppanjon

4. melléklet

A

Melyik szóra gondoltam? Keressétek meg a szórácsban!

*A **kiinduló mezőn** lévő szó rokon értelmű szavai: csinálj, alkoss*

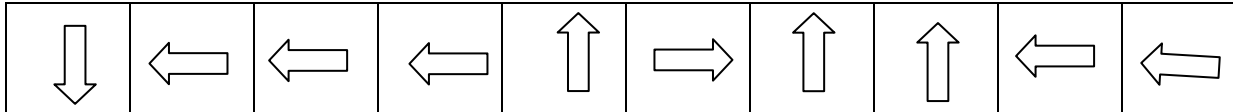
Melyik szóhoz érkeztek? _____

Alkossatok közösen egy felszólító mondatot ezzel a szóval! Írjátok le!

Találjatok ki egy rövid jelenetet, melyben elhangzik a mondat! A jelenet **helyszíne** legyen egy **jármű**! A felkészülésre 3 perctek van.

B

Melyik szóra gondoltam? Keressétek meg a szórácsban!

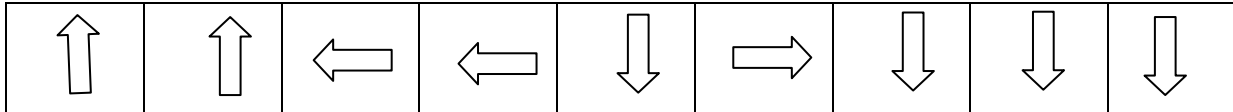
*A **kiinduló mezőn** lévő szó rokon értelmű szavai: csinálj, alkoss*
Melyik szóhoz érkeztek? _____

Alkossatok közösen egy felszólító mondatot ezzel a szóval! Írjátok le!

Találjatok ki egy rövid jelenetet, melyben elhangzik a mondat! A jelenet **helyszíne** legyen egy **üzlet**! A felkészülésre 3 perctek van.

C

Melyik szóra gondoltam? Keressétek meg a szórácsban!

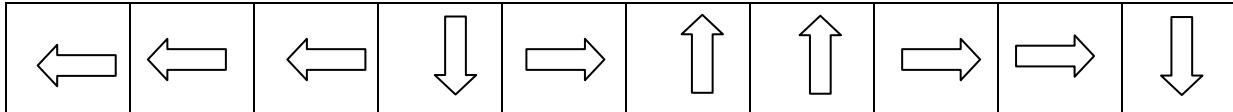
*A **kiinduló mezőn** lévő szó rokon értelmű szavai: csinálj, alkoss*
Melyik szóhoz érkeztek? _____

Alkossatok közösen egy felszólító mondatot ezzel a szóval! Írjátok le!

Találjatok ki egy rövid jelenetet, melyben elhangzik a mondat! A jelenet **helyszíne** legyen egy **uszoda**! A felkészülésre 3 perctek van.

D

Melyik szóra gondoltam? Keressétek meg a szórácsban!

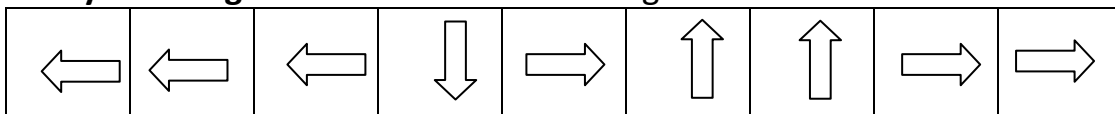
*A **kiinduló mezőn** lévő szó rokon értelmű szavai: csinálj, alkoss*
Melyik szóhoz érkeztek? _____

Alkossatok közösen egy felszólító mondatot ezzel a szóval! Írjátok le!

Találjatok ki egy rövid jelenetet, melyben elhangzik a mondat! A jelenet **helyszíne** legyen egy **iskola**! A felkészülésre 3 perctek van.

E

Melyik szóra gondoltam? Keressétek meg a szórácsban!

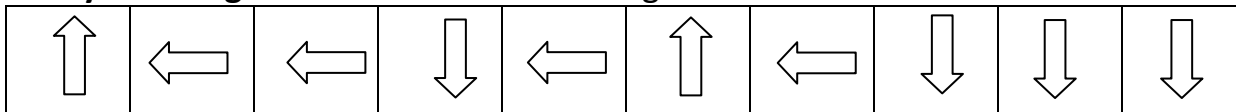
A kiinduló mezőn lévő szó rokon értelmű szavai: csinálj, alkoss
Melyik szóhoz érkeztek? _____

Alkossatok közösen egy felszólító mondatot ezzel a szóval! Írjátok le!

Találjatok ki egy rövid jelenetet, melyben elhangzik a mondat! A jelenet **helyszíne** legyen egy **játszóter**! A felkészülésre 3 perctek van.

F

Melyik szóra gondoltam? Keressétek meg a szórácsban!

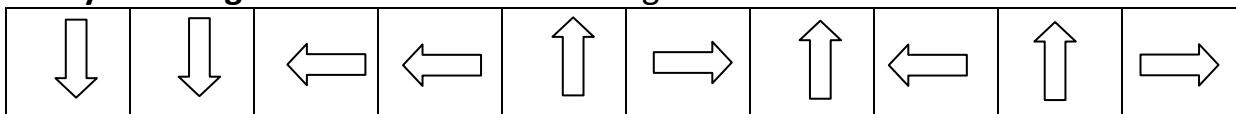
*A **kiinduló mezőn** lévő szó rokon értelmű szavai: csinálj, alkoss*
Melyik szóhoz érkeztek? _____

Alkossatok közösen egy felszólító mondatot ezzel a szóval! Írjátok le!

Találjatok ki egy rövid jelenetet, melyben elhangzik a mondat! A jelenet **helyszíne** legyen egy **könyvtár**! A felkészülésre 3 perctek van.

G

Melyik szóra gondoltam? Keressétek meg a szórácsban!

A kiinduló mezőn lévő szó rokon értelmű szavai: csinálj, alkoss
Melyik szóhoz érkeztek? _____

Alkossatok közösen egy felszólító mondatot ezzel a szóval! Írjátok le!

Találjatok ki egy rövid jelenetet, melyben elhangzik a mondat! A jelenet **helyszíne** legyen egy **múzeum**! A felkészülésre 3 perctek van.

5. melléklet

Kérlek, segíts nekem ebben a feladatban!

Olvasd el ezt a mesét!

Ne ordítson senki!

Érintsd meg a hüvelykujjad!